

Darnios Energetikos Veiksmų Planas

Šilalės rajono savivaldybė

Turinys

1. Įvadas	3
1.1 Šilalės rajono savivaldybė.....	3
2. Bendra strategija	4
2.1 Bendras CO ₂ išlakų mažinimo tikslas.....	4
2.2 Ilgalaikė Šilalės rajono savivaldybės vizija.....	4
2.3 Organizaciniai ir finansiniai aspektai.....	4
3. Galutinis energijos suvartojimas	5
3.1 Šilumos energija.....	6
3.2 Elektros energija.....	7
3.3 Transportas ir mobilumas.....	8
3.4 Pastatai	9
3.5 Atsinaujinanti energija.....	9
3.6 Energijos gamyba ir suvartojimas.....	10
4. CO₂ išlakų bazinė padėtis	11
4.1 CO ₂ išlakų apžvalga.....	13
5. Numatomas potencialas	13
5.1 Vietinės atsinaujinančios energijos potencialas.....	13
5.2 CO ₂ išlakų mažinimo priemonės.....	13
5.3 DEVP projektai.....	14

1. Įvadas

Merų paktas yra ambicinga Europos Komisijos iniciatyva, kurios dėka Europos miestai ir regionai prisideda prie klimato kaitos mažinimo, diegdami darnios energetikos strategiją, sukuriančią stabilias vietines darbo vietas, pagerinančią piliečių gyvenimo kokybę didinant energijos gamybos, tiekimo ir vartojimo efektyvumą bei diegiant atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias technologijas. Merų Paktas yra iniciatyva apjungianti miestus ir regionus savanoriškai siekiančius iki 2020 metų sumažinti CO₂ išlakų išmetimą į aplinką bent 20 %. Šis formalus įsipareigojimas bus vykdomas įgyvendinant Darnios Energetikos Veiksmų Planus (DEVP).

Darnios Energetikos Veiksmų Planas yra dokumentas, parodantis kaip Šilalės rajono savivaldybė sieks savo įsipareigojimų iki 2020 metų. Pirmiausia šiame dokumente yra apžvelgiama bazinė energijos suvartojimo ir CO₂ išlakų išmetimo padėtis 2009 metais. Vėliau pateikiamos priemonės, kurių pagalba Šilalės rajono savivaldybė sumažintų CO₂ išlakų sklaidą.

Prie Merų Pakto prisijungę miestai sutinka pateikti ataskaitas ir būti stebimi veiksmų planų įgyvendinimo metu. Miestai taip pat įsipareigoja skirti pakankamai žmogiškųjų išteklių užduočių atlikimui, suburti visuomenę savo regionuose dalyvauti įgyvendinant veiksmų planą, įskaitant energetikos dienų organizavimą ir bendradarbiavimą su kitais miestais.

1.1 Šilalės rajono savivaldybė

Šilalės rajono savivaldybė įsikūrusi Lietuvos vakaruose, Tauragės apskrities šiaurinėje dalyje. Rajonas šiaurėje ribojasi su Rietavo bei Telšių rajonais, rytuose su Kelmės rajonu, pietuose su Tauragės, o vakaruose su Šilutės ir Klaipėdos rajonais. Rajoną kerta automagistralė Klaipėda – Vilnius.

Rajonas yra strategiškai puikioje geografinėje padėtyje. Vakaruose per Klaipėdos apskritį geri jūriniai ryšiai su kitais Baltijos, Europos ir pasaulio regionais. Rajone, kaip ir visoje apskrityje, sukonzentruoti santykinai dideli gamtiniai ir kultūriniai rekreacijos ir turizmo ištekliai. Ypatingai didelę įtaką viso regiono žmonių gyvenimui turi Nemuno upė. 2009 metais

Šilalės rajono savivaldybėje 2009 metais buvo registruoti 29 775 gyventojai. Kaimo vietovėse gyvena daugiau kaip 80 proc. gyventojų, tai yra beveik 25 tūkstančiai, mieste beveik 6 tūkstančiai.

1 pav. Šilalės rajono savivaldybė

2. Bendra strategija

2.1 Bendras CO₂ išlakų mažinimo tikslas

2009 metų vasario 10 dieną Šilalės meras Albinas Ežerskis pasirašė Merų Pakta. Nuo tos dienos Šilalės rajono savivaldybė oficialiai įsipareigojo iki 2020 metų sumažinti CO₂ emisijas savo teritorijoje bent 20 %, lyginant su baziniais metais. Darnios Energetikos Veiksmų Plano rengimui (dėl reikalingos informacijos prieinamumo ir kokybės) baziniais metais buvo pasirinkti 2009 metai. Buvo suskaičiuota, kad 2009 metais Šilalės rajono savivaldybėje buvo išmestos **64 598 tonos** CO₂ išlakų. Siekiant Merų Pakto tikslų, iki 2020 metų Šilalės rajono savivaldybėje CO₂ išlakos turi sumažėti bent **12 919 tonomis**.

2.2 Ilgalaikė Šilalės rajono savivaldybės vizija

1. Iškastinio kuro naudojimo individualių gyvenamųjų namų šildymui mažinimas.
2. Transportui skirtu kuro vartojimo mažinimas.
3. Pastatų renovacija Šilalės rajono savivaldybėje.
4. Vėjo jėgainių parko statymas Šilalės rajono savivaldybėje.

2.3 Organizaciniai ir finansiniai aspektai

Siekiant „Merų Pakto“ tikslų Šilalės rajono savivaldybėje buvo įkurta „Energetikos grupė“. Ji sudarys skirtingų sričių specialistai iš savivaldybės administracijos (iš finansų, investicijų, statybos ir kitų skyrių). Taip pat į šią grupę bus įtraukti vietinių suinteresuotų įmonių atstovai. „Energetikos grupė“ turės vadovą, atsakingą už grupės darbą bei pasiektus rezultatus vykdant veiksmų planą. Jis bus atskaitingas savivaldybės merui, kuris taip pat yra susipažinęs su grupės veikla.

Grupė parengs priemonių vykdymo tvarkaraštį, pagal kurį bus stebimas energetinių projektų vykdymo, CO₂ emisijų mažėjimo progresas savivaldybėje. Taip pat per dvejus metus nuo DEVP patvirtinimo parengs įgyvendinimo ataskaitą. Projektai įtraukti į DEVP bus finansuojami iš savivaldybės biudžeto, valstybės biudžeto, ES paramos bei privačių lėšų.

Šilalės rajono savivaldybė planuoja dalyvauti naujame Europiniame darnios energetikos projekte „Energetika merams“ (*Energy for mayors*). Pagrindinis šio projekto tikslas yra savivaldybės administracijos darbuotojų atsakingų už energetiką bei Merų Pakto tikslų įgyvendinimą, apmokymas keliant jų kompetenciją.

3. Galutinis energijos suvartojimas savivaldybėje

Kategorija	GALUTINIS ENERGIJOS SUVARTOJIMAS [MWh]														Iš viso	
	Elektros energija	Šiluma ir (arba) šaltis	Iškastinis kuras							Atsinaujinantys energijos šaltiniai						
			Gamtinės dujos	Suskystintos dujos	Krosnių kuras	Dyzelinas	Benzinas	Lignitas	Akmens anglis	Kitas iškastinis kuras	Augalinis aliejus	Biokuras	Kita biomasė	Šiluminė saulės energija		Geoterminė energija
PASTATAI, ĮRENGINIAI IR PRAMONĖ:																
Savivaldybės pastatai	185.38	3012.0							439.60					9227.00		12863.98
Paslaugų sektoriaus (ne savivaldybės) pastatai ir įrenginiai	8697.59	3302.0														11999.59
Gyvenamieji pastatai	20004.16	15542.0							56512.5					169537.5		261596.16
Viešojo apšvietimo įrenginiai	259.37															259.37
Pramonė (išskyrus veiklą, kuriai taikoma ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema)	12553.16															12553.16
Pastatai, įrenginiai ir pramonė – iš viso	41699.67	21856.0							56952.1					178764.5		299272.27
TRANSPORTAS:																
Savivaldybės transporto priemonių parkas				46.26		228.63	107.93									382.82
Viešasis transportas				18101.43		1153.56										19254.99
Privatus ir komercinis transportas						101793.5	42252.29									144045.82
Transportas – iš viso				18147.69		103175.7	42360.22									163683.63
Iš viso	41699.67	21856.00		18147.69		103175.7	42360.22		56952.1					178764.5		462955.90

3.1 Šilumos energija

Centralizuotas šildymas. Centralizuotai šildymą Pakruojo rajono savivaldybės gyventojams teikia „Šilalės šilumos tinklai“. Pagrindinis kuras naudojamas „Šilalės šilumos tinklų“ katilinėse yra biokuras. Instaliuota galia – 26,7 MW (11,5 MW mediena; 13,4 MW skalūnų alyva; 1,8 MW kita). Šilumos tinklų ilgiai:

- termofikaciniai – 13 km;
- karšto vandens – 1,7 km;
- nebalansiniai tinklai – 0,4 km.

Šiuo metu vyksta centralizuoto šildymo tinklų renovacija (2004-2013 metai). Šilumos nuostoliai tinkluose yra sumažinti nuo 30 % iki 15 % (2009 metais). Per metus apytikriai yra sutaupoma 2 500 MWh energijos. Renovacija yra tęsiama, yra numatyta šilumos nuostolius tinkluose sumažinti dar 7 % (vidutiniškai būtų sutaupyta 1 000 MWh).

Šilumos energijos suvartojimas Šilalės savivaldybėje, centralizuotai teikiant šilumą:

- Gyvenamieji namai – 15 542 MWh per metus (**157 kWh/m² per metus**)
- Savivaldybei nepriklausantys pastatai – 3 302 MWh per metus
- Savivaldybei priklausantys pastatai – 3 012 MWh per metus

Viso – 21 856 MWh per metus

Didžiausi šilumos energijos vartotojai (centralizuotai teikiama šiluma) Šilalės rajono savivaldybėje yra švietimo įstaigos:

- Simono Gaudėšiaus gimnazija – 520 MWh per metus (**50,19 kWh/m² per metus**)
- S. Dariaus ir S. Girėno mokykla – 405,93 MWh per metus (**78,99 kWh/m² per metus**)

Decentralizuotas šildymas. Dauguma visuomeninių pastatų (mokyklos, bibliotekos ar administraciniai pastatai) Šilalės rajono savivaldybėje nenaudojančių centralizuotai teikiama šiluma, patalpų šildymui naudoja medieną. Suvartota energija:

- Malkos – 8 997 MWh per metus
- Pjuvenos – 230 MWh per metus
- Akmens anglis – 439,6 MWh per metus

Didelė dalis šilumos energijos (patalpų šildymui) yra suvartojama individualiuose namuose. Šilalės rajono savivaldybėje (pagal Šilalės rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planą) yra 7 535 individualūs namai. Apskaičiuota, jog 75 % namų patalpų šildymui naudoja medieną ir 25 % naudoja akmenis anglis.

- Mediena – 169 537,5 MWh per metus
- Akmenis anglys – 56 512,5 MWh per metus

Bendras šilumos energijos (patalpų šildymui) suvartojimas savivaldybėje – 257 572,5 MWh per metus.

3.2 Elektros energija

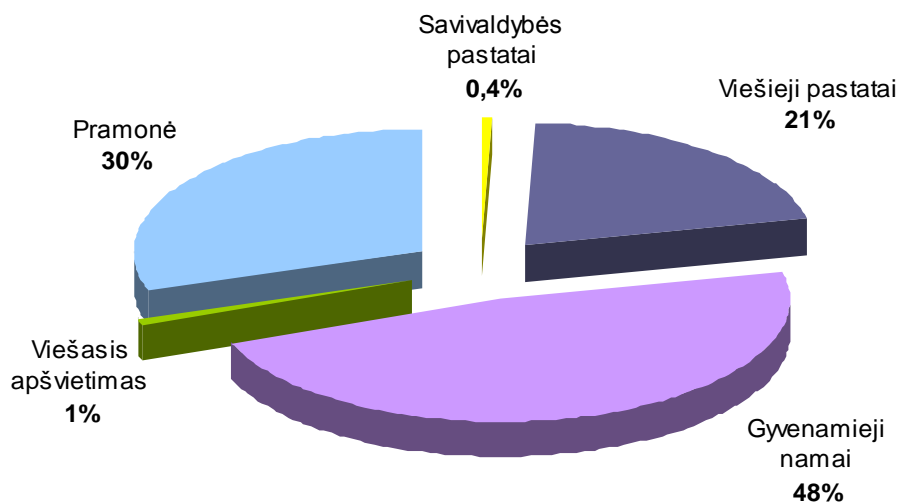
Elektra Šilalės rajono savivaldybėje yra tiekama iš bendro Lietuvos tinklo (AB „Vakarų skirstomieji tinklai“). Elektros gamyba Lietuvoje 2009 metais (%):

- Atominė energija – 71 % (9 893,7 GWh)
- Šiluminė energija (gamtinės dujos) – 19 % (2 660,8 GWh)
- Atsinaujinanti energija – 8 % (1 119,4 GWh)
- Kita – 2 % (237,8 GWh)

Elektros energijos suvartojimas Šilalės rajono savivaldybėje baziniais metais:

- Savivaldybės pastatai – 185,382 MWh per metus
- Savivaldybei nepriklausantys pastatai – 8 697,592 MWh per metus
- Gyvenamieji pastatai – 20 004,164 MWh per metus
- Gatvių apšvietimas – 239,369 MWh per metus
- Pramonė – 12 553,164 MWh per metus

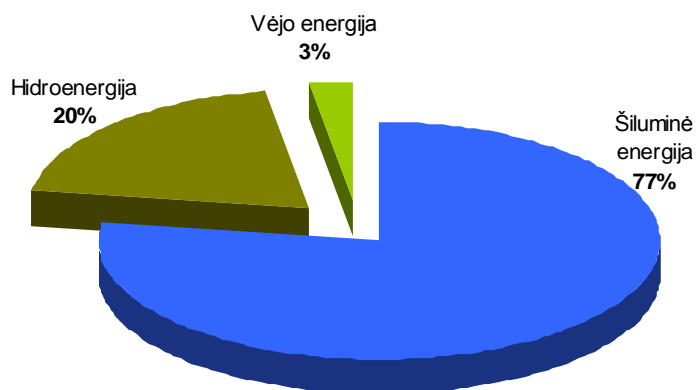
Viso – 41 699,671 MWh per metus

2 pav. Elektros energijos suvartojimas Šilalės rajono savivaldybė

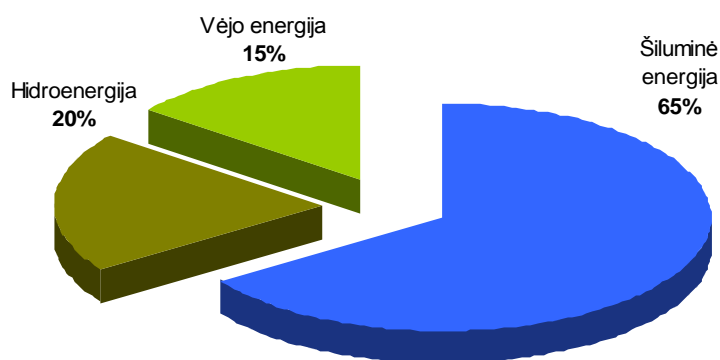
Gatvių apšvietimo sistemą Šilalės rajono savivaldybėje sudaro 1 462 šviestuvai, dauguma jų yra gyvsidabriniai. Iki 2009 metų 642 gyvsidabrio šviestuvai buvo pakeisti į natrio šviestuvus. Renovacija yra tęsiama. 2009 metais gatvių apšvietimo sektoriuje buvo suvartotos 239,369 MWh elektros energijos.

2009 metais elektros energija Šilalės savivaldybėje nebuvo gaminama. Yra numatyti planai savivaldybėje statyti vėjo jėgainių parką.

3 pav. Elektros energijos gamybos miškas 2010 metais (pirmas ketvirtis)

Pastačius Šilalės rajono savivaldybėje vėjo jėgainių parką per metus vidutiniškai būtų galima pagaminti 5 000 MWh elektros energijos. Yra numatoma pastatyti iki dešimt vėjo jėgainių, kurios vienos galingumas būtų 250 kW

4 pav. Numatomas elektros energijos gamybos miškas pastačius vėjo elektrinių parką Šilalės rajono savivaldybėje.

3.3 Transportas ir mobilumas

Savivaldybės automobilių parkui priklauso 36 automobiliai. Apskaičiuota, jog savivaldybės automobilių parkas per metus vidutiniškai suvartoja **382,82 MWh** energijos.

Šilalės rajono savivaldybei taip pat priklauso „Šilalės autobusų parkas“. Parkui priklauso 37 autobusai. Apskaičiuota, jog autobusų parkas per metus vidutiniškai suvartoja **1 153,56 MWh** energijos. Dauguma autobusų yra pasenę ir nusidėvėję. Atnaujinus autobusų parką būtų galima sumažinti į atmosferą išmetamo anglies dvideginio kiekį Šilalės rajono savivaldybėje.

2009 metais Šilalės rajono savivaldybėje buvo užregistruota 15 590 auto transporto priemonių. Šilalės rajono savivaldybė palaiko darnaus bei ekologiško susisiekimo idėją – planuojama nutiesti naujus dviračių bei pėsčiųjų takus.

3.4 Pastatai

Dauguma pastatų Šilalės rajono savivaldybėje yra statyti prieš 20 – 30 metų, kuomet dėmesys efektyviam energijos vartojimui skiriamas nebuvo. Norint sumažinti energijos suvartojimą, kainas už energiją bei CO₂ sklaidą – pastatus būtina renovuoti.

Šilalės rajono savivaldybėje yra 7 535 individualūs namai. Dauguma jų (75 %) šildymui naudoja mediena, likę jų (25 %) naudoja akmens anglis.

Šilalės rajono savivaldybėje prie centralizuoto šildymo yra prijungti 149 pastatai:

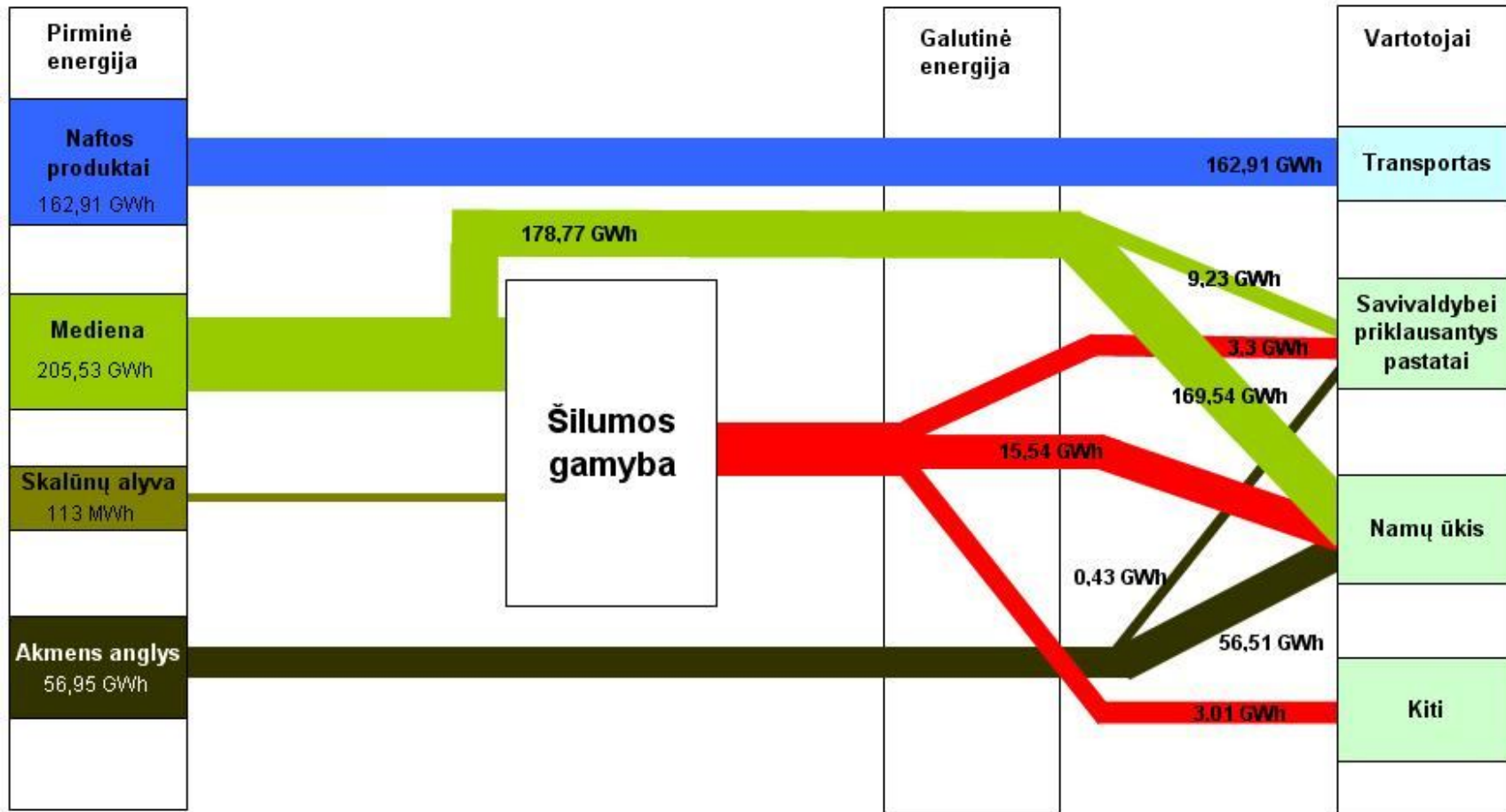
- Visuomeniniai pastatai – 29
- Daugiabučiai namai – 93 (97 588 m²)
- Individualūs namai – 6 (916 m²)
- Kiti pastatai – 21

Daugiausiai šilumos baziniais metais buvo suvartota gyvenamuosiuose daugiabučiuose namuose – **15 542 MWh** per metus. Vidutinis energijos suvartojimas daugiabučiuose namuose (centralizuotas šildymas) – 157 kWh/m² per metus.

3.5 Atsinaujinanti energija

Pagrindinis atsinaujinančios energijos šaltinis naudojamas Šilalės savivaldybėje yra mediena. Mediena naudojama gaminant centralizuotai teikiamą šilumą, mokslo įstaigose bei individualiuose namuose, neprijungtuose prie centralizuoto šildymo. Mažo skersmens medžių, visų tipų kirtimų atliekų, kelmų iš pagrindinių kirtimų bendras potencialas savivaldybėje gali siekti iki **80 000 MWh**. 2010 metais parengtas specialus planas vėjo jėgainių parko statybai Šilalės rajono savivaldybėje. Planuojama pastatyti iki dešimties vėjo jėgainių, kurių vienos galingumas – 250 kW. Per metus vėjo jėgainių parkas Šilalės rajono savivaldybėje pagamintų daugiau nei **5 000 MWh** elektros energijos.

3.6 Energijos gamyba ir jos suvartojimas Šilalės rajono savivaldybėje pagal kuro rūšis 2009 metais

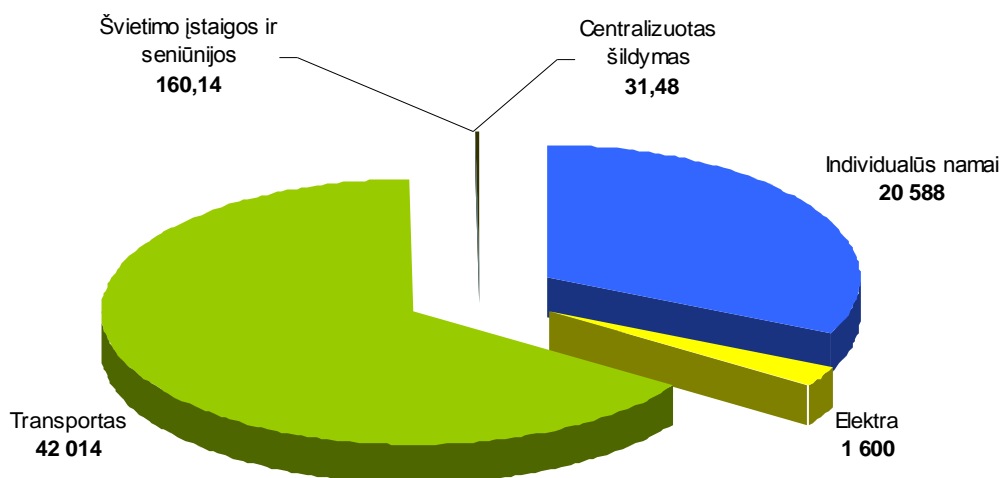
4. CO₂ išlakų bazinė padėtis

Kategorija	CO ₂ išlakos [t] arba CO ₂ ekvivalentu išreikštos išlakos [t]														
	Elektros energija	Šiluma ir (arba) šaltis	Išskastinis kuras								Atsinaujinantys energijos šaltiniai				Iš viso
			Gamtinės dujos	Suskystintos dujos	Krosnių kuras	Dyzelinas	Benzinas	Lignitas	Akmens anglys	Kitas išskastinis kuras	Augalinis aliejus	Biokuras	Kita biomasė	Šiluminė saulės energija	
PASTATAI, ĮRENGINIAI IR PRAMONĖ:															
Savivaldybės pastatai	7.11	4.34							160.14						
Paslaugų sektoriaus (ne savivaldybės) pastatai ir įrenginiai	333.81	4.76													
Gyvenamieji pastatai	767.76	22.39							20587.5						
Viešojo apšvietimo įrenginiai	9.95														
Pramonė (išskyrus veiklą, kuriai taikoma ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema)	481.79														
Pastatai, įrenginiai ir pramonė – iš viso	1600.43	31.48							20747.6						22379.56
TRANSPORTAS:															
Savivaldybės transporto priemonių parkas				10.51		60.99	26.92								98.42
Viešasis transportas						307.77									307.77
Privatus ir komercinis transportas				4112.64		27158.51	10541.94								41813.09
Transportas – iš viso				4123.15		27527.27	10568.86								42219.28
KITA:															
Atliekų tvarkymas															
Nuotekų valymas															
<i>Čia nurodykite kitas Jums svarbias išlakas</i>															
Iš viso	1600.43	31.48	0	4123.15	0	27527.27	10568.86	0	20747.6	0	0	0	0	0	64598.84

4.1 CO₂ emisijų apžvalga

- Pagrindinis kuras naudojamas centralizuotos šilumos tiekimui Šilalės rajono savivaldybėje yra mediena (2009 metai sunaudota - 3 215 tne). Taip pat naudojama, bet labai maža dalimi, skalūnų alyva (14 tne). Taigi 2009 metais gaminant centralizuotai teikiamą šilumai į atmosferą buvo išmestos **31,48 tonos** CO₂.
- 25 % individualių gyvenamųjų namų Šilalės rajono savivaldybėje patalpų šildymui naudoja akmens anglis. Tai yra **20 588 tonos** CO₂ teršalų per metus.
- Dalis seniūnijų bei švietimo įstaigų Šilalės rajono savivaldybėje patalpų šildymui vis dar naudoja akmens anglį. Tai yra **160,14 tonos** CO₂ emisijų per metus.
- Elektros energiją į Šilalės rajono savivaldybę tiekia AB „Vakarų skirstomieji tinklai“. 2009 metais 19 % elektros energijos Lietuvoje buvo pagaminama naudojant gamtines dujas. Per metus Šilalės rajono savivaldybėje buvo suvartota 41 699,67 MWh elektros energijos. Taigi Šilalės rajono savivaldybėje suvartotam elektros energijos kiekiui buvo išmesta **1 600,4 tonos** CO₂.
- Didžiausią CO₂ emisijų dalį Šilalės rajono savivaldybėje sudarė transporto emisijos. Apskaičiuota, jog transportas išmetė **42 014,1 tonas** CO₂ teršalų.

Bendras 2009 metais į aplinką išmestas CO₂ emisijų kiekis Šilalės rajono savivaldybėje sudarė **64 598 tonas** CO₂ teršalų. Vidutiniškai Šilalės rajono savivaldybėje per metus vienam žmogui tenka **2,17 tonos** emisijų.

5 pav. CO₂ emisijų pasiskirstymas pagal sritis (t)

5. Numatomas potencialas

5.1 Vietinės atsinaujinančios energijos potencialas

1. Pastačius Šilalės rajono savivaldybėje vėjo jėgainių parką per metus vidutiniškai būtų galima pagaminti **5 000 MWh** elektros energijos. Yra numatoma pastatyti iki dešimt vėjo jėgainių, kurios vienos galingumas būtų 250 kW.
2. Mažo skersmens medžių, visų tipų kirtimų atliekų, kelmų iš pagrindinių kirtimų bendras potencialas savivaldybėje gali siekti iki **80 000 MWh**.

5.2 CO₂ išlakų mažinimo priemonės

1. Apskaičiuota, kad 25 % iš visų 7 535 individualių gyvenamųjų namų Šilalės rajono savivaldybėje patalpų šildymui naudoja akmens anglis. Tai yra **20 588 tonos** CO₂ teršalų per metus. Taigi šiame sektoriuje galima pasiekti žymų CO₂ emisijų sumažinimą keičiant kurą, skirtą patalpų šildymui, iš akmens anglių į medieną.
2. Dalis seniūnijų bei mokymosi įstaigų Šilalės rajono savivaldybėje perkančių patalpų šildymui skirtą kurą centralizuotai naudoja akmens anglį. Tai yra **160,14 tonos** CO₂ teršalų per metus. Keičiant kurą iš akmens anglių į medieną būtų galima šių emisijų išvengti.
3. CO₂ emisijas taip pat būtų galima sumažinti taip pat centralizuoto šildymo sektoriuje. Baziniais metais buvo suvartojama 14 t.n.e skalūnų alyvos. Taigi, centralizuoto šildymo sektoriuje būtų galima sumažinti CO₂ emisijas **31,48 tonos**.
4. Atnaujinant auto transporto parką Šilalės rajono savivaldybėje kuro suvartojimą būtų galima sumažinti 25 %. Taigi, visas 42 219,28 tonas CO₂ teršalų apskaičiuotas baziniams metams transporto sektoriuje, būtų galima sumažinti **10 554,82 tonomis**.
5. Pastačius vėjo jėgainių parką ir gaminant vietinę elektros energiją CO₂ emisijas būtų galima sumažinti **190 tonomis**.

Baziniais 2009 metais Šilalės rajono savivaldybėje į aplinką buvo išmestos **64 598 tonos** CO₂ išlakų. Norint pasiekti bent minimalų Merų Pakto tikslą, iki 2020 metų CO₂ išlakas sumažinti 20 %, CO₂ išlakų į atmosferą turėtų būti išmetama bent **12 919 tonomis** mažiau.

Tačiau Šilalės rajono savivaldybė turi daug didesnę CO₂ emisijų mažinimo potencialą. Pritaikius visas anksčiau minėtas priemones CO₂ išlakas Šilalės rajono savivaldybėje iki 2020 metų būtų galima sumažinti **31 524 tonų**. Išlakos būtų sumažintos net 49 %.

Vis tik savivaldybėje dirbanti Energetikos grupė atrinko projektus, kuriuos įgyvendinus būtų sutaupyta **13 788 tonos** CO₂ išlakų. Tokiu atveju išlakos būtų sumažintos 21,3 %.

5.1 DEVP projektai

Nr.	Projekto pavadinimas	Atsakingas savivaldybės skyrius	Igyvendinimo laikotarpis	Numatomas finansavimas	Numatomas energijos sutaupymas	Numatoma energijos gamyba iš atsinaujinančios energijos šaltinių	Numatomas CO ₂ išlakų sumažinimas
PASTATAI: Savivaldybės pastatai							
1.	Didkiemio, Tenenių ir Upynos seniūnijų pastatų rekonstrukcija	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2011	940 000	110 MWh	-	8,13 t
2.	Kvėdarnos, Bijotų seniūnijų pastatų rekonstrukcija	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2011	630 000	70 MWh	-	2 t
3.	Pajūrio, Laukuvos bei Kaltinėnų seniūnijų pastatų rekonstrukcija	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2011	900 000	300 MWh	-	4,37 t
4.	Šilalės rajono savivaldybės pastato J. Basanavičiaus g. 2, Šilalėje renovavimas siekiant taupyti suvartojamą energiją	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2011	970 000	90 MWh	-	-
PASTATAI: Paslaugų sektoriaus pastatai							
5.	Energijos vartojimo efektyvumo didinimas Šilalės rajono Pajūralio pagrindinėje mokykloje	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2011	1 650 000	350 MWh	-	-

6.	Kvėdarnos Prano Liatuko pradinės mokyklos pastato rekonstravimas	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2011	1 740 000	350 MWh	-	-
7.	Kaltinėnų kultūros namų renovavimas	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2011	3 250 000	-	-	-
8.	Šiauduvos laisvalaikio salės renovavimas	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2011	881 804	-	-	-
9.	Bijotų buvusios mokyklos pastato rekonstrukcija	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2011	795 000	-	-	-
10.	Iškastinio kuro naudojamo patalpų šildymui keitimas į biokurą, dalyje Šilalės rajono savivaldybės mokyklų ir seniūnijų administracinių pastatų *	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2020	1 000 000	-	439,6 MWh	160,14 t
PASTATAI: Gyvenamieji pastatai							
11.	Daugiabučių namų renovacija	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2013	17 260 000	1 100 MWh	-	2,2 t
ĮRENGINIAI: Viešojo apšvietimo įrenginiai							
12.	Viešojo apšvietimo šviestuvų rekonstrukcija	Investicijų ir statybos skyrius	2010 - 2013	210 000	60 MWh	-	2,3 t
TRANSPORTAS: Viešasis transportas							
13.	Autobusų parko atnaujinimas	„Šilalės autobusų parkas“, Šilalės rajono savivaldybė	2010 - 2013	2 027 340	62 MWh	-	16,5 t

VIETOS ELEKTROS ENERGIJOS GAMYBA: Vėjo energija							
14.	Vėjo jėgainių parko statyba	-	2010-2020	15 000 000	-	5 000 MWh	-
VIETINIS CENTRALIZUOTAS ŠILDYMAS: Centrinio šildymo įrenginiai							
15.	Šilumos ūkio renovacija ir modernizacija	Investicijų ir statybos skyrius, „Šilalės šilumos tinklai“	2010-2013	5 300 000	1 000 MWh	-	2,2 t
ŽEMĖNAUDOS PLANAVIMAS: Transporto planavimas							
16.	Įrengti dviračių taką Šilalėje	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2013	300 000	-	-	-
17.	Pėsčiųjų ir dviratininkų tako įrengimas nuo Nepriklausomybės g. iki šodų bendrijos „Dobilas“ Šilalės mieste	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2013	410 000	-	-	-
18.	Įrengti pažintinius pėsčiųjų ir dviračių takus regioniniuose parkuose	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2013	3 000 000	-	-	-
19.	Atnaujinti ir pritaikyti turizmo kultūros/paveldo objektus, patenkančius į nacionalinius turizmo maršrutus	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2013	20 000 000	-	-	-

DARBAS SU GYVENTOJAIS: Supratimo gerinimas							
20.	Darnaus transporto skatinimas (teikiant informaciją apie taršą, alternatyvų kurą ir kt.) *	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2020	200 000	32 736 MWh	-	8 443,8 t
21.	Atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimo propagavimas individualiuose gyvenamuose namuose *	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2020	180 000	-	56 512 MWh	5 147 t
KITI SEKTORIAI							
22.	Įsteigti medienos antrinio perdirbimo įmonę	Investicijų ir statybos skyrius	2010-2013	7 000 000	-	-	-
Viso				92 690 000 Lt	36 228 MWh	61 951 MWh	13 788 tonos

* pažymėti projektai yra pasiūlyti Šilalės rajono savivaldybės Energetikos grupės, tačiau kol kas nėra oficialiai patvirtinti savivaldybės tarybos